

Lâm Đồng tái cấu trúc ngành thanh long theo hướng sản xuất sâu và phát triển bền vững

15:54 14/05/2026

Trước áp lực cạnh tranh ngày càng lớn từ thị trường xuất khẩu, ngành thanh long tại Lâm Đồng đang đứng trước yêu cầu chuyển đổi mạnh từ sản xuất số lượng sang nâng cao chất lượng, chế biến sâu và phát triển bền vững theo chuỗi giá trị.

Quang cảnh hội nghị “Giải pháp phát triển thanh long bền vững trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng” diễn ra ngày 14/5. Ảnh: T.H.

Tại hội nghị “Giải pháp phát triển thanh long bền vững trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng” diễn ra ngày 14/5, nhiều chuyên gia, doanh nghiệp và nhà quản lý cho rằng đây là thời điểm ngành thanh long cần thay đổi mô hình tăng trưởng để thích ứng với yêu cầu mới của thị trường quốc tế.

Chuyển từ sản xuất đại trà sang nâng chất lượng xuất khẩu

Hiện toàn tỉnh có khoảng 25.800 ha thanh long, trong đó gần 36% diện tích đạt tiêu chuẩn VietGAP. Thanh long của tỉnh đang xuất khẩu sang nhiều thị trường như Trung Quốc, Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Liên minh châu Âu, Australia và New Zealand.

Tuy nhiên, theo đánh giá của ngành nông nghiệp, sản xuất thanh long hiện vẫn tồn tại nhiều bất cập như canh tác tự phát, liên kết chuỗi chưa chặt chẽ, phụ thuộc lớn vào thương lái và chưa kiểm soát đồng đều về chất lượng.

Một trong những vấn đề đáng lo ngại là tình trạng dư lượng thuốc bảo vệ thực vật, ghi chép nhật ký sản xuất mang tính hình thức và thiếu đồng bộ trong truy xuất nguồn gốc. Đây là rào cản lớn khi các thị trường nhập khẩu ngày càng siết chặt yêu cầu về kiểm dịch thực vật, an toàn thực phẩm và minh bạch chuỗi cung ứng.

Trang trại thanh long ở xã Hàm Kiệm

Ông Huỳnh Cảnh, Chủ tịch Hiệp hội Thanh long Bình Thuận tỉnh Lâm Đồng cho rằng, người trồng thanh long cần thay đổi tư duy từ sản xuất theo phong trào sang sản xuất theo nhu cầu thị trường. Việc canh tác phải gắn với hợp đồng tiêu thụ, tín hiệu thị trường và kế hoạch thu mua của doanh nghiệp xuất khẩu.

Đặc biệt, UBND tỉnh đã ban hành nhiều chủ trương, kế hoạch quan trọng nhằm phát triển bền vững ngành hàng thanh long như: Đề án phát triển bền vững cây thanh long đến năm 2030, Chương trình sản xuất thanh long theo tiêu chuẩn VietGAP và Kế hoạch thực hiện Chiến lược phát triển trồng trọt tỉnh Lâm Đồng

đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

Theo các chuyên gia, muốn nâng sức cạnh tranh, ngành thanh long không thể tiếp tục chạy theo sản lượng mà cần tập trung vào chất lượng trái, tiêu chuẩn hóa vùng trồng và ổn định đầu ra. Đây được xem là nền tảng để xây dựng thương hiệu thanh long bền vững trong dài hạn.

Đẩy mạnh chế biến sâu để gia tăng giá trị

Bên cạnh nâng cao chất lượng vùng nguyên liệu, phát triển công nghiệp chế biến sâu được xem là hướng đi quan trọng nhằm giảm áp lực tiêu thụ trái tươi và nâng giá trị cho ngành hàng thanh long.

Thanh long GlobalGAP tại xã Hàm Kiệm

Hiện nay, phần lớn sản lượng thanh long vẫn xuất khẩu dưới dạng tươi nên giá trị gia tăng chưa cao và dễ bị tác động khi thị trường biến động. Trong khi đó, các sản phẩm chế biến như nước ép, sấy lạnh, đông lạnh, bột thanh long, thực phẩm chức năng hay mỹ phẩm từ thanh long vẫn còn nhiều dư địa phát triển.

Nhiều ý kiến tại hội nghị cho rằng tỉnh cần thu hút doanh nghiệp đầu tư vào chế biến sâu, xây dựng trung tâm logistics và hệ thống kho lạnh để kéo dài thời gian bảo quản, giảm thất thoát sau thu hoạch và chủ động hơn trong điều tiết thị trường.

Song song đó, ngành nông nghiệp sẽ tiếp tục rà soát và quản lý chặt chẽ số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói; đẩy mạnh ứng dụng chuyển đổi số, nhật ký

điện tử và truy xuất nguồn gốc trong toàn bộ chuỗi sản xuất.

Ngoài giá trị kinh tế, thanh long còn được xem là sản phẩm mang dấu ấn văn hóa nông nghiệp đặc trưng của vùng đất Bình Thuận trước đây, được trồng tập trung ở các xã, phường phía Đông tỉnh như: Hàm Kiệm, Tân Thành, Hàm Thuận Nam, Tân Lập, Tuyên Quang, Bình Thuận, Tiến Thành... Hình ảnh những vườn thanh long thấp đèn về đêm không chỉ phục vụ sản xuất mà còn tạo tiềm năng lớn cho du lịch nông nghiệp và quảng bá thương hiệu địa phương.

Theo định hướng của ngành nông nghiệp Lâm Đồng, phát triển thanh long trong giai đoạn tới sẽ tập trung vào ba trụ cột gồm: sản xuất an toàn theo tiêu chuẩn quốc tế, liên kết chuỗi tiêu thụ ổn định và đẩy mạnh chế biến sâu để nâng cao giá trị xuất khẩu. Đây được xem là giải pháp căn cơ giúp ngành thanh long phát triển bền vững, thích ứng với biến động thị trường và nâng cao thu nhập cho người nông dân.

Hoàng Phương